

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 2. april 2009 truffet vedtak i

- Sak nr:** 7/09 (arkivnr: 200900197-13)
- Saken gjelder:** Klage fra A på sorenskriver B ved X tingrett
- Utvalgsmedlemmer:** Eva Nygaard Ottesen (leder)
Berit Svensli Solseth
Frode Sulland
Halvor Kjølstad
Wenche Frogn Sellæg
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentleglova § 3.
- Vedtaket:** Sorenskriver B gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.

Innledning:

Ved brev av 30. januar 2009 har A inngitt klage på sorenskriver B ved X tingrett. Klagen gjelder sen saksbehandling.

Klagen er forelagt sorenskriver B som ved brev av 27. februar og 12. mars 2009 har avgitt uttalelse. A har supplert klagen i brev av 19. mars 2009 og 23. mars 2009.

Saksfremstilling:

A fremsatte i brev av 1. oktober 2008 begjæring om midlertidig forføyning ved X tingrett. Videre fremsatte hun i brev av 3. og 4. oktober 2008 begjæring om oppreisning av fristoversittelse for stevning ved X tingrett over dom fra forlikrådet. Avslutningsvis i brevet av 4. oktober 2008 skrev A følgende:

”Jeg tillater meg å håpe på rettens forståelse, for alvoret i denne saken, og hva det betyr for meg.”

I brev av 10. oktober 2008 ba A om at X tingrett stilte hennes sak i bero under henvisning til et ønske om å fremlegge nye dokumenter til begjæringene.

A oversendte de bebudete dokumenter i brev av 31. oktober 2008 til X tingrett.

I brev av 30. november 2008 til X tingrett etterlyste A tilbakemelding fra retten på sine brev. I brevet uttalte hun blant annet følgende:

”Jeg har ventet en eller annen reaksjon (tilbakemelding) men har så langt intet hørt. Jeg har med vilje ventet til i dag, 30.11., med å skrive til tingretten – jeg mente at en måneds svarfrist/behandlingsfrist var noe retten hadde behov for. Jeg tillater meg å spørre om brevene mine (jfr ovenfor) er mottatt?”

A etterlyste på nytt svar fra X tingrett i brev av 20. desember 2008 og 20. januar 2009.

Sorenskriver B svarte A i brev av 10. februar 2009. I brevet viste B blant annet til at begjæringene var fremsatt for sent og at ingen av brevene tilfredsstiller kravene til stevning, jf tvisteloven § 9-2. Det ble videre vist til at heller ikke begjæringen om midlertidig forføyning tilfredstilte lovens formelle krav, jf reglene i tvisteloven § 32-2. Enn videre ble det vist til at det må betales forskuddsvis rettsgebyr.

Avslutningsvis i brevet uttalte sorenskriver B:

”Til sist vil jeg beklage at dine henvendelser ikke er besvart før, noe som skyldes stort arbeidspress, og i noen grad prioritering av arbeidsoppgaver”.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

I begynnelsen av oktober fremsatte hun to saker til behandling i X tingrett – begjæring om midlertidig forføyning og begjæring om oppfriskning. 31. oktober 2008 ettersendte hun dokumentasjon til begjæringene. Hun hørte ikke noe fra tingretten, og etterlyste svar 30. november og 20. desember 2008. Hun hørte fortsatt ikke noe fra tingretten.

Etter råd fra Domstoladministrasjonen tilskrev hun sorenskriveren ved X tingrett på nytt 20. januar 2009 og satte en frist til 28. januar for svar. Hun viste i brevet til at hun ville sende brev til klageinstansen dersom hun ikke fikk svar innen fristen. Hun fikk ikke svar innen fristen.

I klagen har A vist til følgende:

”Jeg er en ganske vanlig person fra distriktet, men har vel likevel krav på et svar i alle fall. Om retten ikke finner at den vil/kan behandle saken min pga at motparten er en jurist og bekjent av en del av personellet på sorenskriverkontoret. I tilfelle det er slik synes jeg det er meget å beklage. Tingretten er en offentlig instans, trodde en eller annen lov/forskrift om en viss tidsfrist for svar eksisterte, jf. kommunenes forvaltningslov.

Og det verste i hele denne tiden hvor X tingrett ikke har gjort noe, så vidt jeg vet, har motparten hatt full og fri tilgang til objektet og har kunnet skalte og valte og ta seg tilrette, som vedkommende allerede har gjort i rikt monn, uten hensyntagen til meg. Når saken min blir stoppet på denne måten står jeg ganske maktesløs, og når de myndigheter man henvender seg til fordi man tror de kan hjelpe, opptrer på en slik måte som her overfor meg.

Det skal vel være den samme behandling for Loke som for Tor?

Dette er ganske utrolig, men slik er det altså.”

Innklagede – sorenskriver B – har i hovedsak vist til følgende:

”At ikke brevene fra A ble besvart før mitt brev av 10.02.09 skyldes stort arbeidspress og prioritering av arbeidsoppgaver, slik jeg i brev av 10.02.09 siste avsnitt skrev til A. Jeg ser at A burde fått respons på sine brev tidligere, noe jeg beklaget i brevet av 10.02.09 til henne.

Realitetene i hennes anførsler vis 'a vis adv. C finner jeg ikke grunn til å gå inn på i denne sammenheng.”

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Etter Tilsynsutvalgets vurdering er klagen i sin helhet begrunnet i lang saksbehandlingstid knyttet til klagers begjæringer av 1. oktober, 3. oktober og 4. oktober 2008 fremmet for X tingrett, herunder manglende svar på hennes brev til X tingrett.

Etter tvisteloven § 11-6 skal retten legge en plan for behandlingen av saken og følge den opp slik at saken effektivt og forsvarlig kan bringes til avslutning. Etter § 11-7 plikter domstollederen å påse at aktiv saksstyring etter § 11-6 overholdes. En part kan kreve at domstollederen griper inn, jf. § 11-7 første ledd siste punktum. Domstolleders beslutning kan ankes, jf. § 11-7 tredje ledd.

Tilsynsutvalget for dommere legger til grunn at bestemmelsene i § 11-7, jf. § 11-6 ikke innebærer at Tilsynsutvalget er avskåret fra å vurdere sen saksbehandling i forhold til normer for god dommerskikk. Slik Tilsynsutvalget ser det, er det tale om to regelverk som gjelder ved siden av hverandre. I tråd med utvalgets praksis før ikrafttredelsen av tvisteloven, legger derfor Tilsynsutvalget til grunn at utvalget kan vurdere spørsmålet om den aktuelle saksbehandlingstiden er i strid med god dommerskikk.

Med dette som bakgrunn, går utvalget over til å vurdere hvorvidt saksbehandlingen fra sorenskriver B's side, herunder de manglende svar på A's brev til retten, var i strid med god dommerskikk.

Tilsynsutvalget legger til grunn at begjæringene ble fremmet i tidsrommet 1.- 4. oktober 2008 og at sorenskriver B svarte A i brev av 10. februar 2009. Det gikk med andre ord i overkant av fire måneder fra begjæringene innkom tingretten og til svar forelå. Tilsynsutvalget har merket seg at A i brev av 10. oktober ba retten stille begjæringene i bero frem til at hun fikk ettersendt dokumentasjon, og at slik dokumentasjon ble oversendt retten i brev av 31. oktober 2008. Til tross for dette, finner Tilsynsutvalget at tiden som sorenskriver B brukte på å behandle begjæringene er uforsvarlig lang, uavhengig av den øvrige oppfølgingen overfor A.

Når sorenskriver B i tillegg ikke besvarte A's brev av 30. november 2008, 20. desember 2008 og 20. januar 2009, fremstår saksbehandlingen som klart i strid med normer for god dommerskikk.

Sorenskriver B har i sin uttalelse vist til høyt arbeidspress ved domstolen og til saksprioriteringen. Etter utvalgets oppfatning kan dette ikke forsvare den lange saksbehandlingstiden.

Tilsynsutvalget viser videre til at A i sin begjæring av 3. oktober 2008 ga uttrykk for usikkerhet i forhold til hvordan hun skulle gå frem. Det følger av tvisteloven § 11-5 sjette ledd at retten, i forhold til sin veiledningsplikt, skal ta særlig hensyn til parter uten prosessfullmektig. Dette burde foranlediget en særlig oppfølging overfor A.

Utvalget vil også bemerke at A, uavhengig av eventuelle mangler ved begjæringene hun fremsatte, i sine brev klart ga uttrykk for en forventning om at begjæringene ville bli behandlet, og for hvilket alvor saken hadde for henne.

Etter dette finner utvalget at sorenskriver B har overtrådt normene for god dommerskikk og at det er grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak i form av kritikk, jf. domstolloven § 236 andre ledd.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Sorenskriver B gis kritikk for å ha opprådt i strid med god dommerskikk.